

**FIL-QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

L-ONOR. IMHALLEF ANTHONY VELLA

Seduta ta' nhar il-Gimgha 10 ta' Gunju 2022

Rikors nru: 60/2018 AGV;

**Rikors Guramentat ghar-ritrattazzjoni
tal-kawza numru 52/17 RGM fl-
ismijiet:**

ALM

Vs

**l-Avukat Benjamin Valenzia u l-
Prokuratur Legali Helen Valenzia li
permezzt a' digriet datat 24 ta' April**

**2017 gew nominati bhala kuraturi
sabiex jirrapprezentaw lil-assenti A EM**

Il-Qorti ;

Rat ir-rikors Guramentat ghal Ritrattazzjoni ta' S EM datat 12 ta' Marzu 2018 fejn espona Umilment u riverentement jesponi:

1. Illi fi Frar 2018 l-esponenti ritrattant gie lura Malta wara li kien qatta' xi zmien is-Syria u l-Libya u mal-wasla tieghu pprova jaghmel kuntatt mal-attrici li qaltlu biex ma jmurx id-dar u ma jkellimx lilha jew lit-tifel u ghalhekk fuq parir ta' habib tieghu l-esponenti mar il-Qorti tal-Familja biex jara kienx hemm xi proceduri u hemmhekk sar jaf illi kien hemm sentenza mill-Qorti tal-Familja deciza fil-31 ta' Jannar 2018 fl-ismijiet **Agostina AM Vs l-Avukat Benjamin Valenzia u l-Prokuratur Legali Helen Valenzia li gew nominati bhala kuraturi sabiex jirrapprezentaw lil-assenti S EM ;**
2. Illi peremzz tas-sentenza su citata din l-Onorabbli Qorti laqghet it-talbiet attrici billi:
  - a. Laqghet l-ewwel talba tal-attrici u ddikjarat is-separazzjoni personali bejn il-partijiet ghar-ragunijiet imputabbli lill-konvenut;
  - b. Laqghet it-tieni talba tal-attrici u applikat in toto kontra il-konvenut l-effetti tad-disposizzjonijiet tal-artikolu 48 tal-kodici Civili;

- c. Laqghet it-tielet talba attrici u ddikjarat xolta l-kommunjoni tal-akkwisti ezistenti bejniethom u astjeniet milli tillikwida l-istess billi ma kienx hemm assi fl-istess konumi;
- d. Cahdet ir-raba' talba attrici billi ma rrizultax illi l-konvenut kellu fil-pusses tieghu beni dotali jew parafernali tal-attrici;
- e. Laqghet in parti l-hames talba tal-attrici u ikkundanat lill-konvenut ihallas lill-attrici tlett mitt ewro (€300) fix-xahar manteniment ghall-attrici li jithallas kull l-ewwel tax-xahar u jghola skont l-Indici tal-Inflazzjoni pubblikat mill-Gvern filwaqt illi cahdet it-talba ghall-manteniment ghal bin il-partijiet;
- f. Laqghet is-sitt talba tal-attrici u awtorizzatha tirregistra din is-sentenza fir-Registru Pubbliku;
- g. Laqghet is-seba' talba tal-attrici u awtorizzatha tirriverti ghal kunjom xubitha M.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut filwaqt illi ordnat illi l-ispejjez u drittijiet tal-kuraturi deputati ghall-assenti jithallsu pprovvizorjament mill-attrici.

- 3. Illi l-esponenti umilment jissotometti li s-sentenza inghatat minghajr ma kien debitament notifikat u qatt ma kien konsapevoli li kien hemm proceduri quddiem il-Qorti tal-Familja;
- 4. Illi l-attrici kienet hi stess li kienet wissiet lil-intimat sabiex ma jaghmilx kuntatt maghha u ma jigix Malta u dejjem kellha numru tal-mobile sabiex tikkomunika mieghu jew almenu tindika dan in-numru lil kuraturi deputati;
- 5. Illi meta l-esponenti telaq minn Malta u mar il-Libya u s-Syria fejn il-familjari tieghu kienu ghaddejien minn problemi kbar minhabba fil-

gwerra, kien zamm kuntatt regolari mal-attrici u fil-fatt kien anke jghaddiliha flus regolarment;

6. illi tant huwa minnu li l-attrici kellha kuntatt mal-esponenti u fil-fatt kienet qaltlu biex ma jersaqx lejn Malta illi talbitu jaghmliha ittra sabiex hi tkun tista' tipprezentha lil-awtoritajiet f'Malta sabiex tinghata ghajnuna finanzjara;
7. illi ghalhekk is-sentenza inkisbet b-ingann min-naha tal-attrici peress illi naqset illi taghti n-numru tal-esponenti sabiex jsir l-kuntatt mill kuraturi u anke m'hu veru xejn illi giet abbandunata imma kienet hi stess li talbitu biex ma jergax jigi lura Malta ghax fil-fatt kellha relazzjoni ma haddiehor fiz-zmien illi kienet ghada mizzewga lil-esponenti u ghalhekk zgue m'ghandhiex dritt totilob ghal-manteniment u ghalhekk din is-sentenza inkisbet b'mod illi ma giex osservat il-principju ta' gustizzja naturali *audi alteram partem*;
8. illi l-esponenti sar jaf b'din is-sentenza wara li kien inkariga lil xi hadd jaghmel stharrig mal-Qorti u mar ghand l-ufficju tal-ghajnuna legali sabiex jitlob s-servizzi ta' avukat propju fl-20 ta' Frar 2018 u allura wara li s-sentenza saret res judicata;
9. Illi ghalhekk fid-dawl tal-fatti u cirkostanzi kollha, hemm lok ghar-ritrattazzjoni tal-imsemmija sentenza A AM Vs l-Avukat Benjamin Valenzia u l-Prokuratur Legali Helen Valenzia peress illi hija nulla u bla effett peress illi ttiehdet bil-qerq ta' wahda mill-partijiet bi hsara ta' l-ohra a tenut tal-artikolu 811(a) tal-Kap 12 u li l-esponenti ma kienx konsapevole tal-kawza a tenut tal-artikolu 811 (b) tal-Kap 12;

Ghaldaqstant u ghar-ragunijiet premessi, ir-rikorrenti umilment jitlob bir-rispett lil dina l-Onorabbli Qorti joghghobha:

1. Thassar u tirrevoka s-sentenza moghtija mill-Qorti Civili (Sezzjoni Familja) Rikors Guramentat numru 52/2017 RGM fl-ismijiet **A EM (KI nru M) Vs l-Avukat Benjamin Valenzia u l-Prokuratur Legali Helen Valenzia li permezz ta' digriet datat 24 t' April 2017 gew nominate bhala kuraturi sabiex jirrapprezentaw lil-assenti S EM** li giet deciza fil-31 ta' Jannar 2018;
2. Tordna r-ritrattazzjoni ta' l-istess kawza a tenur ta' l-artikolu 811 (a) u 811 (b) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

Bli-ispejjez kontra l-attrici li hija minn issa ngunta in subizzjoni.

Rat ir-risposta ta' A A-M datata 30 ta' April 2018 fejn esponiet bir-rispett:-

1. Illi primarjament, l-attrici ssostni bil-qawwa kollha illi għal kuntrajru ta' dak li qiegħed jigi allegat, m'huwiex minnhu illi hi kellha xi numru validu tal-mobile jew mezz ieħor ta' kif setgħet tikkomunika mar-ritrattandi u tibqa ssostni illi hija flimkien mal-iben tal-partijiet kienu gew abbandunati għal kollox mir-rtrattandi u kienu ilhom ma jisimghu b'ahbar ir-ritrattandi għal diversi snin. Iżżid tgħid illi m'huwiex minnhu xejn illi hija wisset lir-ritrattandi sabiex ma jersaqx lejn Malta jew li hija naqset li tagħti xi numru ta' żewgħa lill-kuraturi;

2. Illi fid-dawl taç-çirkostanzi, u cioè tal-fatt illi l-attriçi kienet tilfet kull kuntatt minn ma' żewgħa u ma kellix numru validu tal-mobile tiegħu jew indirizz fejn tikkuntattjaħ, l-attriçi pproçediet billi eżawriet kull proçedura legali oħra sabiex issir notifika valida skond kif trid il-liġi. Kif ser jiġi ppruvat fil-kawża, l-attentat ġenwin għal notifika valida saret kemm fi stadju ta' medjazzjoni bejn il-partijiet u kif ukoll fl-istadju tal-kawża in kwistjoni. Għaldaqstant, ir-ritrattandi ma jistax jargumenta illi huwa ma kienx debitament notifikat ilgħaliex fil-fatt in-notifika saret skond il-liġi f'çirkostanzi eżistenti bejn il-partijiet. Tant kemm hu hekk, il-Qorti kienet hatret il-kuraturi kemm fi stadju ta' medjazzjoni u kif ukoll matul il-kawża tas-separazzjoni;

3. Illi bla preġudizzju għall-premess u di piu', ir-ritrattandi naqas li jindika l-artikolu tal-liġi li skond hu kien imissha ġiet applikata minn din il-Qorti kif jistipula l-artikolu 816 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta;

4. Illi t-talbiet tar-ritrattandi għar-ritrattazzjoni ta' kawża deçiża b'sentenza mogħtija minn Qorti tal-ewwel grad u li għaddiet f'gudikat qedgħa ssir ai termini tal-artiklu 812 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Dejjem mingħajr preġudizzju għas-suespost, it-talbiet tar-ritrattandi huma improponibbli stante, kif ser jiġi pruvat waqt il-kawża, ir-ritrattandi kien jaf bil-fatti tal-kawża **qabel** ingħatat is-sentenza u kien jaf bil-fatti u l-effetti tas-sentenza **qabel** skada t-terminu tal-appell. Għaldaqstant, umilment jiġi sottomess illi r-ritrattandi kellhu qabel xejn jikkontesta l-kawża waqt is-smiegħ tagħha jew altriment jappella mis-sentenza mogħtija fit-terminu tal-appell, u ma jistax issa jiprova jinqeda, abbużivament, bl-artikolu 812 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta;

5. Illi jsegwi allura illi l-azzjoni għal ritrattazzjoni hija improponibbli stante illi kif ser jiġi pruvat fil-kawża, m'huwiex minnu illi jeżistu l-elementi pretiżi mir-ritrattandi sabiex jaħgtu lok għall-applikazzjoni tal-artikolu 811 (a) u (b) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta;
6. Illi di pui, ritrattazzjoni m'għandhiex isservi bħala appell di terzo grado li ma jeżistix fis-sistema legali nostrali jew li tistieden il-Qorti sabiex tagħmilha ta' qorti ta' reviżjoni
7. Illi fil-mertu, u dejjem mingħajr preġudizzju għas-suespost, t-talbiet tar-ritrattandi huma infondati fil-fatt u fid-dritt u jimmeritaw li jiġu miċhuda fl-interessa tagħhom bl-ispejjes kontra l-istess ritrattandi;
8. Salv eċċezzjonijiet oħra permissibli bil-Liġi.

Rat id-dokumenti esebiti.

Semghet il-provi.

Rat illi, fil-mori tal-kawża, ir-rikorrenti S EM gie nieqes.

IKKUNSIDRAT:

Illi permezz tar-rikors odjern, ir-rikorrenti S EM qed jitlob li s-sentenza illi kienet inghatat fil-konfront tieghu fil-31 ta' Jannar, 2018, tigi mhasra u revokata, u konsegwentement dik il-kawza tigi ritrattata. A A M, mart ir-rikorrenti, kienet ipprocediet ghas-separazzjoni permezz ta' rikors gumentat fl-atti 52/17, kontra kuraturi deputati peress illi zewggha kien nieqes minn Malta ghal numru ta' snin. Hu jsostni illi martu, l-attrici f' dik il-kawza, ma kienetx ghaddiet l-informazzjoni korretta lill-kuraturi biex hu jigi informat bil-kawza fil-hin. Ghalhekk huwa jinsisti li s-sentenza li kienet inghatat dak iz-zmien ghandha tithassar, u l-kawza tigi ritrattata. Il-Qorti ghalhekk sejra tillimita ruhha biss ghall-provi mressqa mill-partijiet li strettament jirrigwardaw it-talba ghar-ritrattazzjoni u sejra tiskarta l-provi jew provvedimenti mehuda dwar mertu ohra.

Illi mill-provi prodotti, irrisulta ampjament ippruvat illi r-rikorrenti, konvenut f' dik il-kawza, kien assenti minn Malta sa mill-2012. Meta martu istitwiet il-proceduri ghas-separazzjoni, jidher car li hu kien assenti minn Malta. Ma gew prodotti ebda provi li martu b'xi mod naqset milli tinfirmah bil-kawza, jew li ma tatx l-informazzjoni korretta lill-kuraturi biex dawn ma jaghmlux kuntatt mieghu. Fl-affidavit tieghu, S EM jghid li hu gie lura Malta f' Ottubru 2017. Ma sarx jaf bil-kawza qabel ma din inqatghet fil-31 ta' Jannar 2018, izda sar jaf ftit jiem wara. Ghalhekk kien sar jaf bis-sentenza kontra tieghu qabel ma kien skada t-terminu tal-appell.

Fir-rikors tieghu, A M jindika taht liema Artikolu tal-Ligi qed jitlob li ssir ir-ritrattazzjoni. Di fatti hu jindika l-Artikolu 811(a) u (b) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta bhala l-bazi tal-azzjoni tieghu. Dawn il-paragrafi tal-ligi jipprovdu s-segwenti:

“811. Kawża deċiża b'sentenza mogħtija fi grad ta' appell jew mill-Qorti Ċivili, Prim Awla, fil-ġurisdizzjoni kostituzzjonali tagħha, tista', fuq talba ta' waħda mill-partijiet li jkollha interess, tiġi ritrattata, wara li qabel xejn tiġi mħassra dik is-sentenza, għal waħda minn dawn ir-raġunijiet li ġejjin:

“(a) jekk is-sentenza tkun ittiegħdet bil-qerq ta' waħda mill-partijiet bi hsara tal-oħra;”

“(b) jekk ir-rikors ġuramentat ma jkunx ġie notifikat lill-parti telliefa, basta li din il-parti, għad li ma tkunx ġiet innotifikata, ma tkunx dehret fis-smiġħ tal-kawża;”

Ghalhekk, taht dawn iz-zewg paragrafi indikati mir-rikorrenti, il-provi jridu jwasslu għall-konkluzjoni li, fil-kawża impunjata minnu, l-attrici dak iz-zmien imxiet b'qerq fil-konfront tieghu, u li hu ma giex notifikat bl-atti tal-kawża. Jekk dawn jigu ppruvati minnu, il-Qorti tkun tista' tordna s-smiġħ mill-gdid tal-kawża. Inoltre, l-Artikolu 812 jipprovdi wkoll għal sitwazzjoni simili għal dak li qed jitlob ir-rikorrenti. Dak l-Artikolu jipprovdi s-segwenti:

“Ir-ritrattazzjoni ta' kawża deċiża b'sentenza mogħtija minn qorti tal-ewwel grad, u li għaddiet f'gudikat, tista' tingħata wkoll, fuq talba tal-

partijiet li jkollhom interess, f'kull wieħed mill-kazijiet imsemmijin fl-ahhar artikolu qabel dan, basta li l-parti tkun giet taf bil-fatti illi minhabba fihom titlob ir-ritrattazzjoni, wara li jkun għalaq iż-żmien tal-appell.”

Il-Qorti rat bir-reqqa l-provi mressqa mill-partijiet. Minn imkien ma rrisulta li r-rikorrenti rnexxielu b'xi mod iressaq provi li martu kienet ottjeniet is-sentenza kontra tieghu b'qerq, jew li hu ma kienx gie notifikat skond il-ligi. L-uniku Artikolu li jista' japplika għall-kaz in esami huwa proprju dan tal-ahhar, izda hawn ukoll it-tezi tar-rikorrenti ma tistax tregi, ghax mill-provi mressqa minnu stess jirrisulta car li kien jaf bil-kawza zgur qabel ma għadda t-terminu tal-appell. Inolte, jirrisulta wkoll li A AM fiz-zmien li ressqet il-kawza taghha, ma kellha ebda alternattiva ohra hlief li titlob il-hatra ta' kuraturi deputati, kif fil-fatt ghamlet, biex jirrappresentaw l-interessi tar-ragel taghha, li kien gia' ilu assenti minn Malta għal erba' jew hames snin dak iż-żmien. Lanqas ma ngabet prova li b'xi mod, l-attrici f'dik il-kawza ma kienetx għaddiet l-informazzjoni korretta lill-kuraturi deputati biex jaghmlu kuntatt mal-konvenut. Għandha ragun l-intimata tghid li r-rikorrenti donnu qed jittanta jivvinta appell tat-tielet grad b'dawn il-proceduri, tant hu hekk li fil-mori kien sar tentattiv biex hu jerga' jaghmel kuntatt ma' ibnu, tifel maggorenni li izda jsofri minn dizabilita'. Fil-fehma tal-Qorti, għalhekk, it-talba għal ritrattazzjoni kif imressqa minn ma tistax tintlaqa' u sejra tigi respinta.

Fl-ahhar lok, għandu jinghad li rikors għal ritrattazzjoni m'għandux idum erba' snin biex jigi determinat. Jew hemm raguni għat-talba, jew ma hemmx. Hija semplicement kwistjoni ta' fatt li facilment tista' tigi ppruvata. F'dan il-kaz kien evidenti li ma kienx hemm ebda bazi għat-talba ta' ritrattazzjoni.

DECIDE:

Ghal dawn il-motivi l-Qorti;

Tichad it-talbiet.

L-ispejjez ghandhom jigu sopportati interament mill-istess rikorrenti.

Onor. Anthony G Vella

Imhalled

Cettina Gauci- Dep Reg